

Savaitės įvykiai

Sov. S-gos teismas nuteisė Anatoli Filatov mirti už bendradarbiavimą su svetimos valstybės žvalgyba.

Sov. S-gos laikraščiai puolė JAV ir kitose valstybėse rodomą susirūpinimą dėl disidentų nuteisimo ir teigė, kad prezidentas Carter vedama kova už žmogaus teises galinti privesti prie JAV ir Sov. S-gos susidūrimo.

Atstovų rūmų juodųjų atstovų blokas pagrasino neremti prez. Carter, jei jis nutartų pašalinti Andrew Young iš ambasadoriaus prie JT posto.

Prez. Carter nutarė parduoti Iranui karo lėktuvų, artilerijos ir sunkvežimių už 600 mil. dol.

Arabų liaudies konferencijos nuolatinis sekretoriatas paskelbė, kad rugpiučio pradžioje Irake vyks Egipto prez. Anwar el-Sadat teismas už jo vykdomus žmogaus teisės pažeidimus Egipte.

Irako vyriausybė nusavino didžiausios palestiniečių teroristų AL Fatah org-jos ginklų ir laivų dirbtuves, o ši org-ja atsilygindama atidengė, kad Irakas įvairiais būdais rėmęs teroristus.

Sov. S-gos oro gynyba nušovė Irano armijos malūnsparnį, įskridusį į jos erdvę.

JAV žvalgybos įstaigos teigia, kad iki šiol Afrikoje yra žuvę bent 1,500 Kubos karių.

Kinija pasiūlė Vietnamui, kad dėl kiniečių iš Vietnamo repatriacijos pradėtų derėtis jų užs. reik. ministerių pavaduotojai, nes žemesni pareigūnai negali susitarti.

JAV 4 aliejaus bendrovės, vyriausybės pritariant, pradėjo derbybas su Kinija dėl aliejaus gręžimo darbų.

Izraelio parlamentas nusprendė teikti lengvatų tom į kariuomenę šaukiamom merginoms, kurios dėl karinės tarnybos turėtų religinių skrupulų. Izraelis dėl to vyko ir protesto demonstracijų.

Australija sutiko parduoti Suomijai uranijaus jėgos atominių įrengimų, bet Suomija turėjo pasizadėti nenaudoti uranijaus kariniam reikalui.

Sov. S-gos policininkai įsiveržė į JAV ambasados teritoriją ir bandė pagrobti ambasados tarnautoją Raymond F. Smith, kuris buvo paskirtas sekti Ščaranskio bylą. Ambasada dėl to griežtai protestavo.

JAV pasienio pareigūnai suėmė iš Kanados į JAV pereinančią vokiečių Kristina Katherina

DIDŽIOSIOS PASAULIO LIETUVIŲ DIENOS TORONTE

3

PLB seimo eiga

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės V-tasis Seimas Royal York viešbutyje Toronte oficialiai pradėtas liepos 1, šeštadienį, tik su 10 minučių pavėlavimu. Nors buvo raginama vietos užimti ir anksčiau, bet vis kaltas "pažinčių atnaujinimas" ir šnekučiavimosi koridoriuje.

Seimo posėdžių salė graži. Šalia nuolatinio piešinių ant sienos, prezidiumo siena papuošta Lietuvos ir Kanados vėliavomis, plakatu: "Visada gyvi savo tautai — PLB V-sis Seimas. Lithuanian World Congress. PLB herbas."

Susėdusius dalyvius pasveikino PLB Seimo rengimo komiteto pirm. dr. Juozas Sungaila. Sugiedojus Lietuvos himną, Tėv. Jonas Borevičius, SJ, sukalbėjo patriotinę invokaciją, prašydamas Dievo pagalbos ir šviesos svarstant lietuviškus klausimus.

Inž. Bronius Nainys, buvęs PLB pirmininkas, oficialiai atidarė šį seimą, primindamas, kad dirigento lazdelės perdavimas vyksta ne vien tik dainų šventėse, bet ir LB veikloje.

Šiame PLB seime galėjo dalyvauti 139 atstovai. Iš pat pradžių užsiregistravo 92, bet už

Berster, kuri V. Vokietijos organų buvo ieškoma už priklausymą Baader-Meinhoff teroristų grupei ir vykdomą teroristinių veiksmų.

Maskvoj staiga mirė partijos politbiuro narys Fiodor D. Kulakov.

Meksikoje du keleiviniai autobusai įvažiavo į degalus gabenusį degantį sunkvežimį. 10 žmonių žuvo ir 150 sužeista.

Afrikos vienybės org-jos valstybių užs. reik. ministerių konferencijoje aiškėja dvi grupės, kurių viena kaltina Belgiją ir Prancūziją už įsikišimą į Zairės reikalus, o kita — Kubą ir Sov. S-gą už kišimąsi į Etiopijos ir Somalijos karą.

Rodezijos juodieji partizanai nužudė vienam kaime 17 juodųjų.

Amerikos liuteronų bažnyčios prezidentu buvo išrinktas dr. James R. Crumley.

Sovietų žinių agentūros Tass direktorium buvo paskirtas Vladimir P. Katunec, o buvęs direktorius Leonid M. Zamiatin — partijos centro komiteto informacijos viršininku.

poros valandų atvyko ir pavėlavusieji, tad dalyvavo 106 atstovai iš 13 kraštų: Argentinos, Australijos, Brazilijos, Didžiosios Britanijos, Jungtinių Amerikos Valstybių, Kanados, Kolumbijos, Prancūzijos, Šveicarijos, Urugvajaus, Venecuelos, Vakarų Vokietijos ir Naujosios Zelandijos.

Br. Nainys pasiūlė seimui prezidiumo pirmininku inž. Vytautą Kamantą, vicepirmininkais Alg. Gečį — iš JAV, J. Simanavičių iš Kanados, St. Kasparą — iš Anglijos, Juozą Kukanauzą — iš Venecuelos, sekretoriais V. Vidugirį — iš JAV, Vikt. Vaitkų — iš JAV, Jūrą Šeškutę — iš Kanados, Raulą Stalioraitį — iš Argentinos. Kai kuriems seimo atstovams pageidaujant į prezidiumą vicepirmininkais buvo pakviesti visų seime dalyvaujančių kraštų LB pirmininkai, vicepirmininkai ar atstovai, kad tuo būdu prezidiume būtų atstovaujama kiekvienam kraštui, kuriam veikia LB. Parlamentarinių taisyklėm prižiūrėti išrinktas V. Kleiza. Sudarius visą prezidiumą, pasiūlyta balsuoti. Dauguma pasisakė "už", tik penki susilaikė.

Prieinama prie seimo komisijų sudarymo. Registracijos komisija jau veikė ir prieš posėdžio pradžią. Ją sudarė: K. Manglicas, L. Kuliavičienė, O. Gailiūnaitė, D. Manglicienė.

Mandatų komisijon pakviesti: R. Bublys, J. Šlajus, K. Laukaitis, E. Sakadolskienė, J. Papečkys, E. Bacevičienė, J. Kuraitė, A. Gailiūšis.

Nominacijų komisijon pakviesti: dr. A. Razma, inž. J. Danyš, J. Mičiūnas, A. Juodeikaitė, V. Sivilas, Z. Jūras, M. Neverauskienė, dr. A. Butkus.

Nutarimų komisijon pakviesti: V. Kutkus, dr. A. Damušis, J. Urbonas, A. Rūgienius, Vl. Mažeika, V. Lukauskaitė, R. Tenzegolskis, K. Slotkus, V. Skrinkas, prel. P. Ragažinskas, V. Neverauskas, dr. B. Nemickas. Nutarimų komisijai paveda-

ma atlikti ir konstitucijos keitimo komisijos pareigas.

Iki šiol seimo eiga vystėsi pakenčiamai vikriai. Tikrai painiava prasidėjo svarstant darbotvarkės priėmimą. Bandyta kilnoti konstitucijos pakeitimo svarstymo laiką. Daug prišnekėta, balsuota, bet pasilikta prie pirminės darbotvarkės.

Gaila, kad kiekviename seime ar suvažiavime atsiranda stiprių galvotojų su geriausiomis nuomonėmis, kad ir toks A. Rinkūnas su genialiais gabumais aiškiai dalykus taip neaiškiai nuaiškinti, kad išvada lieka tobulai nebeaiški. Ir vis dar su priminimu kitiems, kad "visi tegul kalba trumpai".

Negausių sveikinimų seriją atidarė Vliko pirmininkas dr. K.J. Valiūnas. Jonas Simanavičius PLB Seimo atstovus sveikino PLD organizacinio komiteto vardu. Dar žodžiu sveikino A. Mažeika, Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas, ir dr. K. Bobelis, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas. St. Barzduko sveikinimą raštu perskaitė R. Kudukis, o vysk. B. Brizgio — A. Gečys. Kiti sveikinimai palikti banketui.

Seimui pirmininkaujantis Vytautas Kamantas pristatė lietuviškos spaudos atstovus, kurie buvo susėdę prie specialaus stalo. Pristatyta pagal pripuolamą susėdimo tvarką: J. Vaičieliūnas — Tėviškės Žiburiai, H. Kulber — Lietuvos vyčiai, A. Gurevičius — Aidai ir Tėviškės Žiburiai, A. Juodavalkis — Dirva, P. Gudelevičius — Laikas (Argentina), J. Laučka — Laisvės radijas, kun. dr. K. Bučmys, OFM — Darbininkas, kun. V. Rimšelis — Draugas, V. Rastenis — Akiračiai. Iš salės dar pristatyti: A. Vilčinskas — Europos Lietuvis, V. Kazokas — Mūsų Pastogė, R. Sakadolskis — Amerikos Balsas, J. Sonda — Keleivis.

Apie buvusios PLB valdybos narių ir atskirų kraštų LB atstovų pranešimus kitame numery.

Kornelijus Bučmys

PRAŠO IŠKEISTI TRIS DISIDENTUS

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas liepos 16 pasiuntė šio turinio telegramą Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentui, prašydamas iškeisti Viktorą Petkų, Anatolijų Ščaranskį ir Aleksandrą Ginzburgą.

Viktoras Petkus, Gulago lagerių dvylikos metų veteranas, yra 1976 metais įsteigtos Lietuviškos Grupės Helsinkio susitarimam stebėti vienas steigėjų. Belgrado konferencijos išvakarėse jis buvo KGB suimtas ir be teismo išlaikytas kalėjime beveik ištisus metus. Jo patyčių teismas Vilniuje, Sovietų okupuotos Lietuvos sostinėje, įvyko tuo pačiu metu kaip ir Anatolijaus Ščaranskio bei Aleksandro Ginzburgo. Jis gavo drakoniską bausmę — 10 metų kalėjimo ir 5 metus vidaus tremimo.

Ponas Prezidente, aš labai prašau Jus imtis visų galimų žygių — net ir pasikeitimo kalinių — tiems narsiems kovotojams už žmogaus teises — Viktorui Petkui, Anatolijui Ščaranskiui ir Aleksandrui Ginzburgui — išgelbėti.

Pasirašė: dr. Kęstutis Valiūnas, Vliko pirmininkas.

Tokio pat turinio telegrama, pasirašyta Vliko politinių ir teisių reikalams vicepirmininko dr. Broniaus Nemicko, buvo pasiųsta JAV Valstybės sekretoriui. (Elta)

-0-

Tuo pačiu reikalu į JAV prezidentą kreipėsi ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba:

Gerbiamas Pone Prezidente, Lietuviai visame pasaulyje

DOVANA — IRENOS VELONSKIENĖS SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageldaujamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Darbo valandos: trečiadienį ir penktadienį nuo 12 iki 6 val. Šeštadienį nuo 10 val. iki 4 val. Kitomis dienomis — susitarus. Tel. 296-5250. Namų tel. 268-1594. 80-14 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 368-3733, namų vakarais (516) 757-4296. Antradienį 2-8 val. vak., šeštadienį 9:30-12:30 val. Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-2811.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest Pkwy St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni kopyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laido tuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Elizabeth office: 216 Palmer St. (Bet. 2nd and 3rd Aves), telef. 353-2999. Paruošiamos garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garsza Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos kopyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laido tuvių direktoriai ir balzamuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermininės bet kurio miesto daly.

JUOZO ANDRUSIO Real Estate, Insurance. Apdraudimas gyvybės namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas, Mutual Funds — pinigų investacijos, Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 v. pp. 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. 11421; VI 7-4477.

VYTAUTAS BELECKAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, EV 2-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami palaiduotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radžiūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

TAISOM RADIOJO IR TELEVIZIJOS APARATUS spalvotus ir paprastus. Pilnas patarnavimas įdedant naujas dalis. Aptarnaujam Queens ir apylinkės lietuvius. Naujų aparatų neparduodam. Kreiptis tel. 847-0887. Adresas: Mr. Joe Kazlas, 87-15 Myrtle Avenue, Glendale, N.Y. 11227 (2 bloka nuo Woodhaven Blvd.).

SPARTA—Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos—pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

Lietuviška REAL ESTATE įstaiga St. Petersburg, Floridoje

ANGELĖ E. KARNIENĖ
Broker-Realtor

3701 Gulf Blvd., St. Petersburg Beach, Fla. 33706
Telef. (813) 360-2448, vakare (813) 345-2738

Rezidencijos-Moteliai-Sklypai
Apartmentai-Kondominiumai
Nuomavimas — Notary Public

NAUJAUSIUS 1978 METŲ JAV GAMYBOS AUTOMOBILIUS galima įsigyti gamintojo kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Dėl informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštadienį 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7 v.v. 97.9 FM bangomis. Music of Lithuania, pirmadienį 7:30-8:30 v.v. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. — dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountaintown, N.J. 07092. Tel. 201 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žibūrys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiomis progoms. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudos kioskas.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE SV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS
66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MŪSŲ VIENINTELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

1978 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ

(išvykimo datos)

1 savaitei:
Rugsėjo 17, 22

2 savaitėms:
Rugpiučio 3, 18
Gruodžio 19, 22

SPECIALI KELIONĖ
RUGPIUČIO 11 —
DEVYNIOM DIENOM 993 DOL.

Dėl smulkesnių informacijų kreiptis į

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE

2129 KNAPP ST.
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL. (212) 769-3300

PLD susipažinimo vakare iš k.: V. Kutkus iš Detroito, tėv. L. Zaremba, SJ, jėzuitų provincijolas, dr. A. Razma, Lietuvių Fondo pirm., dr. K. Valiūnas, Vliko pirm., dr. J. Sungaila, PLB seimo ruošos rengimo komiteto pirm., J. Karka, PLD informacijos vadovas, J. Vaičieliūnas, Tautos Fondo vadovas Kanadoje. Nuotr. J. Urbono

PLB seimo registracija. PLB seimo rengimo komiteto pirm. dr. J. Sungaila ir J. Manglicas teikia dalyviams registracijos korteles ir informacinę medžiagą. Nuotr. J. Urbono

Lietuviška knyga — geriausia dovana!

LATVIŲ MENO FESTIVALIS BOSTONE

JERONIMAS KAČINSKAS

Taip galima pavadinti mūsų buvusių kaimynų didžiai sėkmingą meno demonstraciją Bostone. Ši šventė iš įvairių kraštų sutraukė minias latvių tautybės žmonių. Kaip paprastai, Bostono didieji laikraščiai šykščiai tepaminėjo arba visai nerašė apie šį festivalį, kuris net šio miesto kultūriniam gyvenime nebuvo mažas įvykis. Tačiau bendras įspūdis, matomai, vertė vieną iš laikraščių nors trumpai atsiliepti keliais palankesniais žodžiais apie šventės programą, dalyvius ir publiką.

Dainų ir tautinių šokių šventės proga latviai plačiu mastu pademonstravo savo pažangiąją muzikos kūrybą, negailėdami lėšų pasamdyti aukštos kokybės profesionalų orkestrą. Be daugelio įvairaus žanro ir apimties renginių, dėsio centre buvo pati dainų šventė, liaudies šokių diena, latvių simfoninės kūrybos koncertas, religinės muzikos koncertas ir naujosios latvių muzikos koncertas M.I.T. salėje.

Reikia pabrėžti, kad latvių muzikai parodė rimtą pasiruošimą gabiai atlikti savo meninius uždavinius. Su nežymiomis išimtimis buvo išskirtinai gerai praveistas simfoninis koncertas. Dirigentai, atlikę simfoninius kūrinius, buvo profesionalinio lygio. Ypač įsidėmėtinas buvo kompozitorius ir dirigentas Janis Kalniņš, atlikęs savo sklandžiai sukonstruotą ir žinoviškai suinstrumentuotą 4-ją simfoniją. Tai solidus ir gerai išbaigtas kūrinys, tinkąs bet kuriai pirmaeilio orkestrų programai. Gal originaliausias koncerto kūrinys buvo T. Keninšo Simfonieta, kurioje, kompozitorius kompetentingai pavartojo naujausias melodijos, harmonijos ir instrumentacijų priemones, neperžengdamas estetiško nuoseklumo ribų.

Nuo to laiko, kai man teko girdėti J. Medinšą Latvijoje, dabar jo muzika pasidarė žymiai sudėtingesnė, pilna išieškotų progresijų ir laisvės. Tirštoka instrumentacija ir kiek dėl repetacijų stokos neprilaikytas orkestro akompanimentas kartais šiek tiek dengė šiaip patyrusį ir muzikalių latvių violončelistą I. Naruns. Įdomi A. Štrums suita fleitai ir orkestrui taigpi nestokojo naujo garso apraiškų.

Rusų disidentas generolas P. Grigorenko Chicagoje Pavergtų Tautų savaitės proga pasakė kalbą, kuri amerikiečių spaudoje susilaukė didelio dėmesio. Kalbėjo ukrainietiskai. Į anglų kalbą išvertė jauna ukrainietė. Nuotr. A. Šeštoko

JT NUSIGINKLAVIMO SESIJAI PASIBAIGUS

(atkelta iš 3 psl.)

bet šį kartą kalbėtis ne dėl žmogaus teisių, o dėl regioninio nusiginklavimo, apimančio sritis nuo Atlanto iki Uralo.

Ar bus grūdų iš tų šiaudų?

Nusiginklavimo sesija, kuriai pirmininkavo Jugoslavijos atstovas Lazar Mojsov, pasibaigė vieningai priimtu dokumentu, tą vieningumą ypatingai pabrėžiant ir todėl atsakant priimti nutarimus kai kuriais kontroversiniais klausimais. Pavyzdžiui, sesija pavedė pervesti į ateinančios reguliarios Asamblėjos sesijos darbotvarkę rezoluciją dėl karinio ir atominio bendradarbiavimo su Izraeliu, o Indija atsiėmė savo rezoluciją dėl atominio ginklų bandymo ir pasiliko teisę ją kelti ateityje.

Šios Generalinės Asamblėjos specialiosios sesijos nutarimai skamba labai imponantiškai ir ypač išryškina vieningumo nuotaiką, siekiant bendro nusiginklavimo.

Betgi, žinant JT istoriją, daug panašių nutarimų buvo priimta, tik daugelis jų ir paliko vien tik popieriui, nes tie, kam jie nepriimtini, jų nevykdo ar nekreipia dėmesio. Ar bus grūdų iš šių šiaudų, sunku šiandien pasakyti. Tik ateitis parodys...

Pats autorius ir atliko fleitos partiją.

Dėsio centre, be abejo, buvo jungtinio choro koncertas, praėjęs su dideliu pakilimu. Dainavo gausus mišrus, vyrų ir moterų chorai. Visa jungtinių ir atskirų chorų programa buvo atlikta be akompanimento. Nežiūrint to, chorų intonacija, ritmai ir precizija buvo pavyzdin-gi, dinamika lanksti ir išbalansuota. Tai buvo pasiekta per gerai organizuotą, kruopštų darbą ir rimtą choristų atsidėjimą. Visi chorvedžiai, dirigavę masiniam choram, buvo puikūs tos srities specialistai, tvirtai ir sugestvyviai vadovaujį pasigėrėtinai lanksčiai dainininkų masei.

Pirmoji koncerto dalis apėmė originalias latvių kompozitorių dainas. Antroje dalyje buvo atliktos latvių liaudies harmonizuotos arba kiek išvystytos Barinonso, Melengailio, Daržinšo, Kalniņšo, Vitolio ir kitų dainos. Pabaigoje su simfoniniu orkestru buvo atlikta J. Medinšo "Klusi tu sirds" ir įspūdinga neseniai mirusio kompozitoriaus Bruno Skultės kantata "Dziesmu vaigros" solistui, chorui ir orkestrui.

Besigėrint latvių muzikos festivalio pasirodymu, atėjo lygiagreti mintis stebint mūsų dainos ir muzikos gyvenimą Amerikoje. Tenka prisipažinti, kad esame gerokai atsilikę nuo buvusių

savo kaimynų. Būdami išeivijoje, latviai nepaprastai išaugo, ypač instrumentalinės muzikos srityje.

Neužginčijama, kad lietuvių liaudies daina visu intensyvumu turi būti puoselėjama. Gražu ir naudinga burti jaunimą į tautinių šokių ir dainų ansamblius ir rengti jų šventes, tačiau tai nėra galutinė ir aukščiausia mūsų muzikos meno apraška, kaip daugelis mūsų yra įsitikinę ir bando kartais net fanatiškai tai įtaigoti. Dažnai tenka girdėti nuomonių, kad mum reikia remtis išimtinai lietuvių liaudies meno žanru, koks dabar yra demonstruojamas mūsų populiarųjų šokių ir dainų ansamblių, o ne skrajoti muzikos aukštumose, kur negalime prilygti šio krašto išsivysčiusiais meno plėtotei.

Latviai, gyvendami šiame krašte, gerai suprato savo kultūrinę paskirtį ir šalia puikiai pavykusių dainų ir tautinių šokių pasirodymų, suruošė net tris papildomus instrumentalinius arba instrumentaliai-vokaliinius koncertus. Kodėl, ruošdami savo dainų šventės, negalime pasekti latvių pavyzdžių? Tik nevienas šališkai suprastas lietuvių dainos ir muzikos meno puoselėjimas gali priartinti mūsų muziką prie pažangesnės kūrybinio srauto tėkmės.

ta). Nudėvėtos propagandos pilna ir E. Girčio knyga "Galiūnai gimsta šiandien", kurioje garbinama sovietinė Rusija. Apie Lietuvos komjaunuolių ir pionierių "didvyriškumą" karo metu kalba P. Želvio dvi knygos — "Nutylių" ir "Tėvynei ir liudžiai". Panaši yra ir P. Plungės knyga "Žygdarbių keliu". Literatūriškai stipresnis, nors taip pat neišvengęs propagandinės tematikos, yra B. Vilimaitės apsakymų rinkinys "Pirmųjų šventė". Prie geresnių kūrinių skirtinas premijuotas A. Liobytės apsakymas "Sunki mama". Dėsio vėta ir Anelias Markavičiaus nuotykių apysaka "Lobių kalnas". Keletas įdomesnių apsakymų buvo išspausdinta vaikų laikraštyje "Genyje": A. Zurbos, V. Žilinskaitės, A. Baltūno. Tačiau iš apžvalgos matyti, kad iš 1977 Lietuvoje išleistų vaikų ir jaunimo knygų išeivijos lietuviams nėra ko pasirinkti.

— Vilniaus universitete nuo 1968 veikia Studentų folklorinis ansamblis, savo veiklos programoje puoselėjęs liaudies dainas, šokus, šventines (pabaigtuvių, jonių, pavasario pradžios) apeigas, sutartines, liaudies žaidimus, ratelius. Nuo 1976 ansambliui vadovauja muzikologė Zita Kelmickaitė. Ansamblis turi balsingų dainininkų, gerų pasakotojų, instrumentalistų. Per metus atlieka apie 30 koncertų Vilniuje ir kitose vietose. Panašūs ansambliai neseniai įįsisteigę Vilniaus pedagoginiame institute ir Konservatorijos Klaipėdos fakultetuose. Savo koncertam medžiagos ansambliai susiranda daugiausia liaudies muzikos tyrinėtojų — S. Paliulio ir Z. Slaviūno — rinkiniuose. Tai vis lietuvių pastangos išaugoti gyvą buvusio Lietuvos kaimo kultūrą, kuri okupantų primesta kolektyvizacija ir vadinamąja melioracija yra negailestingai naikinama.

— Vilniaus gyventojų skaičius auga greičiau negu buvo numatyta. Vidutiniškai kasmet priauga po 12 tūkstančių gyventojų. Natūralus prieauglis būtų mažesnis — tik 4333. Per 7000 kasmet atvyksta iš kitur — įsidarbina Vilniaus pramonėje, prekyboje. Tėnykštėje spaudoje, žinoma, nekalbama, kiek tame mechanizme gyventojų prieauglyje yra kolonistų iš "plačiosios tėvynės". Šių metų birželio 1 Vilniuje jų buvo 473,000. Dėl gyventojų augimo spartumo miesto tvarkytojai atsiranda daug sunkiai sprendžiamų problemų. Nors naujų namų staty-

Neringos stovyklos mergaitės, vadovaujamos Marijos Šulskienės, surengė protesto demonstracijąs Brattleboro mieste gatvėse, reikalaujamos nuteistiem disidentam laisvės. Nuotr. Iš Brattleboro Reformer laikraščio)

NERINGOS MERGAIČIŲ DEMONSTRACIJOS

BRATTLEBORO, VT.

Liepos 18, antradienį, ramias Brattleboro, Vt., miestelio gatves užplūdo Neringos stovyklaujančios mergaitės. Jos buvo pasi-puošusios tautiniais drabužiais, nešė plakatus, kuriuose reikalavo V. Petkui laisvės, pasisakė už žmogaus teises. Tos procesijos preky ėjo Marija Šulskienė, kuri vasaros metu dirba Neringos stovykloje. Pastoviai ji gyvena Elizabeth, N.J.

Ši demonstrantų procesija padarė tris sustojimus.

Pirmas sustojimas

Pirmas sustojimas buvo prie "Brattleboro Reformer" laikraščio redakcijos, kur M. Šulskienė įteikė laišką, tuo pareikšdama spaudos laisvę. Sovietų Sąjungoje yra griežčiausia spaudos cenzūra, piliečiai neturi jokios laisvės pasisakyti spaudoje.

Priėmęs laišką redaktorių Norman Runnion pažadėjo jį atspausdinti savo laikrašty. Laikraštį ir buvo jis atspausdintas pirmame puslapyje įdėta jo faksimilė, o toliau buvo pakartotas bendrame aprašyme.

Antras sustojimas

Antras sustojimas buvo prie miesto valdybos policijos įstaitos. Marija Šulskienė atnešė gėlių puokštę ir įteikė policininkui. Ir kaip ji nustebo, kad šis prakalbo lietuviškai. Tai buvo policininkas James G. Kuzmeskus, kurio tėvai į Ameriką atvyko 1932. Jis pats kalba lietuviškai. Policininkas, sujaudintas gėlių ir nuoširdžių žodžių, M. Šulskienę pabučiavo tris kryptus.

ba ir labai gausi, bet gyventojų aprūpinimas butais dar vis nėra pilnai patenkinamas. Nepakankamas skaičius ir susisiekimo priemonių. Naujieji daugiaaukščiai miesto rajonai, tapinę tūkstančius gyventojų, vis dėlto gravituoja į miesto centrą, į čia suteiktas pagrindines įstaitas. Ir miesto centras iš Lenino prospektu (iš Gedimino gatvės) jau keliai į dešinią Neries krantą, kur statomi nauji kultūriniai ir buitiniai pastatai. Dar nauji miesto rajonai numatomi ir Ukmergės ir Lentvario pusė. Būsiąs pertvarkytas ir aerodromas: būsianti pakeista nusileidimo ir pakilimo takų kryptis, kad lėktuvų triukšmas nedrumstų tirštai gyvenamų rajonų. Iš kultūrinių Vilniaus įstaitų spauda mini: 5 teatrus, 23 kinus, 6 centrinius muziejus su 11 skyrių, 357 bibliotekas, sporto rūmus, filharmoniją, daugybę mokyklų, konservatoriją, parodų ir muzikos sales, profesinius kultūros rūmus ir t.t. Daugybė meno turty yra susitelkę restauruojamam

Marija Šulskienė, lydimą dr. Elonos Vaišnienės, kuri buvo vertėja, Brattleboro Reformer laikraščio redaktoriui įteikia laišką, kuris simbolizuoja spaudos laisvę. Laiške ji prašo, kad Amerikos spaudoje būtų aprašyta nuteisto Viktoro Petkaus istorija. Kai ji buvo Lietuvoje ir kai norėjo išlaisvinti savo sūnų Simą Kudirką, V. Petkus daug jai padėjo. (Kliše iš Brattleboro Reformer)

Čia buvo priminta, kad Sovietų Sąjungoje visi turi bijoti milicijos, kuri įvykdė tiek daug išvežimų. Apie tai rašo Solženicynas savo knygose.

Trečias sustojimas

Mergaičių procesija tada nuėjo į St. Michael bažnyčią. Jas palydėjo policija. Bažnyčioje giedojo giesmes ir meldėsi už persekiojamus Sovietų Sąjungoje, už nuteistus disidentus. Išeinant prie policijos privažiuo motociklas ir atvežė vie-

Vilniaus senamiestyje.

Literatūros teoretikas, Liet. rašytojų sąjungos sekretorius Petras Bražėnas (g. 1941) Maskvos visuomeninių mokslų akademijoje apgynė filologijos kandidato disertaciją "Meninė asmenybės koncepcija šiuolaikiniame tarybiname romane" (rusų kalba). Daug kritikos straipsnių P. Bražėnas spausdina lietuviškoje spaudoje. Juose jaučiama aiški partinė linija.

— Lietuvos mokslų akademijos biologijos institutas savo mokslinių gamtos tyrimų duomenis skelbia leidinyje "Lietuvos TSR flora". Pirmasis tomas išėjo 1959. Šiuo metu baigiamas redaguoti šeštasis paskutinis leidinio tomas. Leidinyje aprašomi Lietuvos augalai: jų esą 1400 rūšių. Institutas stengiasi apsaugoti nykstančias augalų rūšis (jų esą net 230). Daug įdomios medžiagos surinkta apie grybus. Pr.N.

L.F. BIČIULIŲ STUDIJŲ SAVAITĖJE

Politinė mintis Lietuvoje: Nacionalinio Liaudies Fronto ir Aušros politinės programos, — tai dr. Tomo Remeikio tema, kuria jis kalbės Lietuvių Fronto bičiulių rengiamoje studijų ir poilsio savaitėje Dainavoje. Ši savaitė vyks rugpjūčio 6-13. Visi, kurie domisi mūsų išeivijos bei okupuotos Lietuvos politinėmis, visuomeninėmis problemomis, maloniai kviečiami dalyvauti. Registruoti pas Alfonsą Vėlavičių, 11319 Ventura Dr., Warren, Mich., 48093. Telef. 313 264-4937.

Savaitės pabaigai stovyklos administracija ruošia koncertą, kuriame dalyvaus sol. Onutė Pliuškonienė, muz. Aloyzas Jurgutis, rašytojai Aloyzas Baronas ir Anatolijus Kairys. Po koncerto bus šokiai. Visi kviečiami dalyvauti.

SUSIDOMĖJIMAS LIETUVOS PASIUNTINYBE WASHINGTONE

Lietuvos pasiuntinybę Washingtono liepos 13 aplankė, grįždami iš Kanados-Pasaulio Lietuvių Dienų, Australijos lietuvių sportininkai.

Gražus jaunimo būrys buvo maloniai priimtas ir pavašintas Lietuvos Pasiuntinybėje, lydimas vietinio lietuvių jaunimo, kuris svečius globojo.

Bendrai, Lietuvos Pasiuntinybę per mėnesį aplanko keliosdešimt lietuvių bei amerikiečių. Būdingas bruožas, kad ypačiai skambina ir lanko trečiosios bei ketvirtosios kartos lietuviai, kurie interesuojasi savo kilme ir jos kraštu. Atrodo, kad to jų intereso bene ryškiausia priežastis bus šiuo metu kylančių etninių grupių organizavimas ir veržimasis parodyti savo kultūrinį įnašą ir šiaip savo tėvų ir protėvių tautinį gyvastumą. Dauguma ieško savo kilmės ir didžiuojasi, matydami laisvos Lietuvos gyvą liudijimą — Pasiuntinybę.

Tik per paskutines savaites, be kitataučių (laikraštininkų, šiaip įvairių profesijų žmonių) iš ankstesnės ir naujosios išiešijos pasiuntinybę aplankė: dr. Elena ir dr. Viktoras Čeičiai iš Clevelando, V. Neverauskas, buvęs Australijos L.B. pirmininkas, su žmona, prel. J. Neverauskas iš Shenandoah, Pa., lydimas Harrisburgo Lietuvos vyčių kuopos pirmininko Mackelionio ir jo artimųjų, Stasys Santvaras, iš Bostono, lydi-

mas A. Vaičiulaičio ir jo dukros Aldonos, panelė Gudonytė iš Philadelphia, Jurgis Bradūnas su giminaitėmis, dr. Paronetto su žmona dr. Nijole Braženaite ir dukromis, p.p. Vaitiekūnai iš Australijos.

Liepos 15 Pasiuntinybę aplankė daug Lietuvos sportui nusipelnęs Pranas Lubinas su žmona ir jos seserimi.

Visų apsilankančių tikslas — pamatyti dar laisvos Lietuvos palikimą.

ŠAULIŲ KULTŪRINĖ STOVYKLA

LŠST centro valdybos rengiama kultūrinė stovykla įvyks liepos 29-30 Gintaro vasarvietėje, Union Pier, Mich.

Kultūrinio savaitgalio stovykloje pagrindinę paskaitą skaitys žurnalistas, redaktorius ir daugelio knygų autorius kun. dr. Juozas Prunskis. Stovyklos vadovu pakviestas Pranas Tamkus, 4250 So. Maplewood Ave., Chicago, Ill., 60632. Tel. 254-2089. Stovyklai numatyta trumpa, bet įdomi programa. Pageidaujama, kad norintieji stovykloje dalyvauti iš anksto pas vadovą užsiregistruotų.

Romui Kalantai paminklo statymo reikalai eina pirmyn. Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse gražioje vietoje nupirka 12 sklypų. Didesnis žemės plotas suda-

Pavergtų Tautų minėjimas Chicagoje. Daugybė plakātų, kuriuose reikalaujama išlaisvinti Petkų, grąžinti Lietuvai laisvę. Nuotr. A. Šeštoko

ro sąlygas didesniai ir išpūdingesniai paminklui pastatyti.

Šaulių Sąjungai savo lėšomis, ar vien narių aukomis pastatyti bent kiek išpūdingesnį paminklą būtų labai sunku. Todėl laukiama visos lietuvių visuomenės paramos.

Aukus paminklui jau galima siųsti adresu: St. Anthony's Savings and Loan Association, Romas Kalanta Fund Acct. 0-30190-0, 1447 So. 49th Court, Cicero, Ill., 60650.

LŠST cv Inf.

BALTIMORĖJE

Vasaros karščiai ir tvankus oras vargina baltimoriečius. Lietuviai dėkingi parapijos kunigam, kad Šv. Alfonso bažnyčioje įvesta vėsinimo sistema.

Prel. L. Mendelis, Šv. Alfonso parapijos pastor emeritus, liepos 22 grįžo iš atostogų, kurias praleido Europoje. Aplankė Marrijos šventovę Liurde. Praleido keletą dienų Lietuvių Kolegijoje su prelatais Tulaba ir Jonušu Romoje.

ČEMPIONAS SHARKIS POILSIAUJA

NASHUA, N.H.

Vietinis amerikiečių dienraštis Nashua Telegraph paskelbė dviejų skilčių pasikalbėjimą tarp New Hampshire valstijoje apsigyvenusio lietuvių žurnalisto Adolfo V. Bemoto (iš Connecticut valstijos) ir kito mūsų valstijos žymaus piliečio, lietuvių Jack Sharkey, kuris ramiai gyvena Epping miestelyje nuo 1952. Miestelėnai jį laiko savo miesto "ponu" (squire) ir vietos pašto įstaigoje kabo dvi jo autografuotos fotografijos.

J. Sharkis prieš 75 metus gimė Juozu Povilu Žukausku (amerikiečių tada rašomu Cukoskay) Binghampton, N.Y., mieste, kur apsigyveno jo tėvai, atvykę iš Lietuvos šio šimtmečio pradžioje. Pradėjus 1920 siekti boksininko karjeros, jam patarta, kad su tokia pavarde netoli nuvažiuos. Todėl nusprendė pasikolinti Jack iš Jack Dempsey, o Sharkey iš Sailor Tom Sharkey — boksininkų, kuriuos jis tada labai gerbė. Aiurių vyravimame Bostone, kur Sharkis karjerą pradėjo, tokia pavardė buvo it sviestas.

Treniruotis ir pailsėti Sharkis užsukdavo į Eppingą. Miestelis taip patiko, kad jame susirado ir žmoną Dorothy, kuri mirė prieš ketverius metus. Jos tėvų name čempionas Sharkis dabar gyvena pensininku, laiką leidžia medžiokdamas ar meškeriodamas.

Dorothy savo vyro lietuvišką pavardę sužinojo tik tada, kai parapijoje buvo paskelbti užsakai prieš vedybas. Sharkis paprastai visur buvo žinomas savo legaliai pasiimta pavarde. Jis su šia pavarde ir iškilo kaip pasaulinis bokso čempionas 1932-1933.

Bernotas pasakoja, jog Sharkis labai nudžiugęs, kad jį atlanke lietuvis žurnalistas, kuris ne tik žinojo jo lietuvišką kilmę, bet mokėjo ir lietuviškai su juo pasikalbėti. Sharkis su savo tėvais visados kalbėdavosi lietuviškai. Jo lietuviška sąvija labai stipri: ant stalo guli žurnalas Vytišis, o Bemotui jis pareiškė, kad jam smagu, jog Amerikos sporte pasižymėjo Eddie Waitkus, Dick Butkus ir "tas velniškai geras teniso žaidėjas Vitas Gerulaitis".

Atsisveikindamas, Sharkey pareiškė: "Smagu, kai mane prisimena, liūdna, kai pamiršta. Tačiau esu gerai apsirūpinęs, štai skersai gatvės laidotuvių įstaiga, netoliesia bažnyčia, o už jos netoli ir kapinės."

-o-

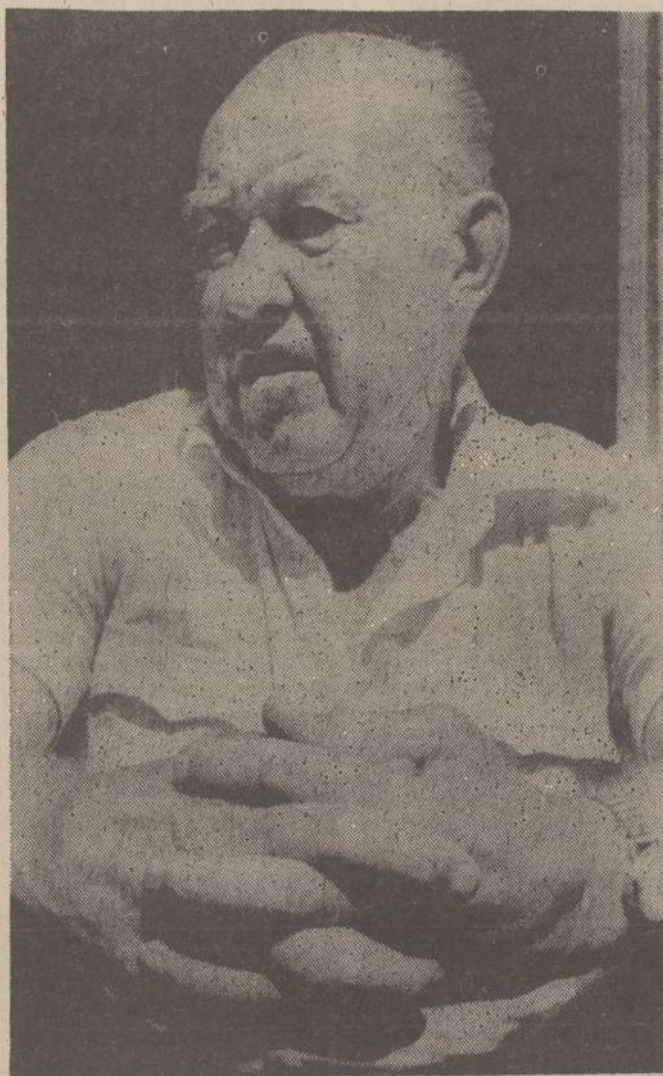
Nashuos lietuviai profesionalai nyksta vienas po kito. Poros metų bėgyje netekome teisėjo Leonardo Veliškos, advokato Alfonso Raudonio ir dentisto Stasio J. Barčio. Visi gimė Nashuoj ir mirė jauni: Veliška 68, Raudonis 59, Bartis 66 metų. Teisėjas mirė 1976 sausio 31, advokatas 1977 kovo 28, Bartis 1978 gegužės 16. Ir Veliška ir Raudonis advokato diplomus gavo iš Bostono universiteto, o Bartis baigė Northwestern universitetą Chicagoje.

Visi buvo stiprios tautinės sąvijaautos lietuviai ir dosnūs visiem lietuviškiems reikalams. Gubernatorius King paskyrė Velišką teisėju 1967, jam atlikus trejus metus tarnybos atstovu valstijos seimelyje. Jis ir Raudonis energingai reiškėsi Šv. Kazimiero parapijos veikloje. Teisėjas Veliška buvo parapijos Šv. Kryžiaus kapinių pirmininkas ir išaugino kapinių fondą iki 40,000 dol. Advokatas Raudonis parapijos istoriją jubiliejaus leidinyje, kada buvo minima šimto metų bažnyčios sukaktis. Bažnyčią pastatė airiai ir ji yra pirminė katalikiška bažnyčia mieste. Lietuviai ją iš airių perėmė 1909 ir, klebono Juozo Bucevičiaus rūpesčiu bei parapičių nuoširdžia parama, apmodernino.

Teisėjas Veliška ypač pasižymėjo, praveddamas 50 metų nepriklausomos Lietuvos sukaktį, kur vyriausiu kalbėtoju buvo jo geras draugas, valstijos gubernatorius King. Advokatas Raudonis padovanojo miesto knygynui 4 tomus anglų kalba lietuvių enciklopedijos. Jo brolis iš Atlanta, Ga., brolio atminčiai nupirko penktą o taip pat žada nupirkti ir šeštą tomą. Dr. Bartis prenumeravo daugelį mūsų laikraščių ir dažnai jiems pasiūsdavo stambių aukų.

Šių profesionalų mirtis paliko Nashua lietuviuose didelę lietuviškos veiklos spragą. Advokato Raudonio dukte Valerija Kenny šiomet gavo teisininko diplomą ir leidimą praktikuoti valstijoje. Ji tęs tėvo darbą.

Kor.

Taip atrodo dabar Jack Sharkey, sulaukęs 75 metų, kadaise buvęs pasaulio bokso čempionas. Gyvena Epping, N.H. Šią nuotrauką įsidėjo Nashua Telegraph liepos 12, drauge buvo ir platus pasikalbėjimas su juo.

1978 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

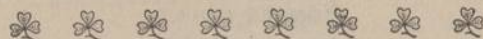

RUDENS VIENOS SAVAITĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

Rugsėjo 17 iki 25 — \$849.00

Spalio 12 iki 20 — \$849.00

1 naktis Maskvoje, 6 naktys ir 5 dienos Vilniuje su 1 dienos ekskursija į Kauną ir Trakus, 1 naktis Maskvoje.

Daugiau informacijų kelionių į Lietuvą reikalu prašoma kreiptis:

ALGIRDAS MITKUS
BALTIC TOURS
8 WHITE OAK ROAD
NEWTON, MASS. 02168
(617) 969-1190

ATSTOVAS:
WORCESTERY —
114 MILBURY ST.
1 — SW — 8-2868

— Pasaulio Lietuvių Bendruomenės naujoji valdyba, išrinkta liepos 2 Toronte įvykusiame seime, liepos 17 posėdy pasiskirstė pareigomis: inž. Vytautas Kamantas — pirm., Daina Kojelytė — sekr., Vacys Kleiza — vykd. vicepirm., Romas Sakadolskis — inform. reik. vadovas, Antanas Juodvalkis — protokolų sekr., kun. Antanas Saulaitis — švietimo reik. vad., inž. Mečys Šilkaitis — izd., dr. Algis Paulius — specialieji reikalai, Saulius Kuprys — teisiniai reikalai. Prie valdybos prisidės jaunimo reikalų vicepirmininkė Gabija Juozapavičiūtė ir vienas narys sporto reikalams. Pareigas iš senosios valdybos naujoji valdyba perims rugpjūčio 6, sekmadienį, 6 val. vak. Jaunimo Centre, Chicagoje.

— PLB garbės teisimo nariai, išrinkti liepos 2 PLB seime Toronte, pasiskirstė pareigomis: dr. J. Sungaila — pirm., V. Skrinškas — sekr., dr. P. Vileišis, E. Čuplinskis ir dr. B. Nemickas — nariai, Kandidatas — G. Šemas.

— Senatorius Bob Dole liepos 17 pasiuntė JAV prezidentui Carteriui laišką, prašydamas dėti laisvinimo pastangas ir Viktoro Petkaus atveju, o ne vien tik rūpintis Ščaranskio ir Ginzburgo nuteisimu. Laiško nuorašą sekretorius Bill Kats atsiuntė ir Darbininko redakcijai.

Karolina Daumantienė-Pabrėžaitė, 90 metų, mirė Vilniuje liepos 14. Liko dvi dukros: Stasė Jočiuvienė Vilniuje ir Lionė Baltrušaitienė Chicagoje.

L. Platerienė iš Bethesda, Md., pastovi Darbininko geradarė, anksčiau atsiuntusi 25 dol., dabar vėl Darbininko spaudos reikalams atsiuntė 40 dol. Už dosnią paramą nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

— Į Lietuvių Fronto bičiulių rengiamą studijų ir poilsio savaitę atvyksta J. Kojelis ir A. Raulinaitis iš Los Angeles, Calif. Ši savaitė rengiama Dainavoje rugpjūčio mėn. 6-13.

— Dail. Antano Petrikonio paveikslų paroda bus tradicinėje Pensilvanijos Lietuvių dienoje, kuri įvyks rugpjūčio 13 Lakewood Parke, Barnesville, Pa. Vyčiam kviečiant, parodą organizuoja knygynas Spauda iš Waterburio.

— Rašytojas Jurgis Gliauda, dėl išvykimo iš Los Angeles, pasitraukė iš Lietuvių Žurnalisto S-gos valdybos vicepirmininko pareigų. Kitas valdybos narys pagal rinkiminį sąrašą — dr. Petras Pamataitis.

— Iš Tomo Venclovos studijos apie literatūrinę cenzūrą Lietuvoje ištrauka išspausdinta dvimėnesiniame Londono žurnale "Index" (July-August, 1978). (E)

— Lietuvių Fronto bičiulių studijų ir poilsio savaitėje Dainavoje dalyvaus Simas Kudirka. Stovykla vyksta rugpjūčio 6-13, o ne 5-13, kaip buvo anksčiau skelbta.

— Futbolo klubas Lituanica Chicagoje ruošia trečiąjį "Mayor Daley Memorial" futbolo turnyrą ir pikniką liepos 29, šeštadienį, nuo 11 val. ryto iki 11 val. vak. Marquette Parke, prie 69-tos ir California Ave. Liths pirma komanda žais prieš Spartą, Lightning ir Winged Bull komandas. Liths senjorų komanda žais prieš Rams, Green-White ir Real F.C. komandas.

— Nauji Darbininko skaitytojai: J. Liorentas, Hollywood, Fla., J. Jucevičius, So. Boston, Mass., A. Polikaitis, Los Angeles, Calif. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem skaitytojam Darbininko prenumerata pirmiem metams tik 10 dol. Atnaujinant — visiem 13 dol. metams.

Lietuvių Fondo suvažiavimo registracijos komisija. Suvažiavimas buvo gegužės 6 Jaunimo Centre Chicagoje. Nuotr. V. Noreikos

Šypsniai iš anapus geležinės uždangos

Giminės

Po Čekoslovakijos okupacijos komunistai vykdė narių "valymą". Viena sena čigonė buvo atvesta pas komisarą, kuris paklausė:

— Nuo kada esi partijoj?
— Daug metų, drauge komisarė.
— Ir tavo tėvas?
— Taip, ir mano senelis, ir prosenelis, visi buvo partijos nariai.

— Klausyk, meluok! Tais laikais dar nebuvo kompartijos.
— Bet tai nesudaro gi jokio skirtumo, — atsakė čigonė. — Mūsų giminė visą laiką vogė.

Išbaidė kiaušę

Važiavo kartą Stalinas keliu ir pamatė skersai kelio gulinčią ilgą kiaušę.

— Pasitrauk iš kelio! — sušuko Stalinas. Bet kiaušė nesijudino iš vietos. Dar smarkiau suriko Stalinas, bet kiaušė vis nejudėjo ir gulėjo lyg negyva.

Tada Stalinas tyliai priėjo prie kiaušės ir pasilenkęs pasakė jai į ausį:

— Jei tu iš čia geruoju nepasitrauksi, tai aš paliepsiu tave uždaryti į kalčozoja.

Tai išgirdusi, kiaušė šoko, lyg perkūno trenktą, ir dingo.

Socialistinė karvė

Būsimasis sovietinis zootechnikas ir profesorius klausimą, kokiai rūšiai gyvulių jis priskirsias socialistinę karvę, atsako: — Tai raguotos veislės galvijai, nuo sovietinės Lietuvos įsikūrimo laikų melžiamas Maskvoje.

Politinė linija

Komunistiniuose kraštuose piliečiai turi daug rūpesčių kartais nežinodami, kurią liniją palaikyti — Maskvos ar Pekino.

Rytų Berlyne įėjęs į barą pilietis prašo arbatos.

— Kuri arbata geriau patinka — rusiška ar kiniška? — paklausia kelneris.

— A, manau, kad bus geriau puodelis kavos.

Emigracija

Lietuvoj žydai partiečiai labai atkalbami emigruoti. Kartą nueina žydėlis užsiregistruoti emigracijai. Valdininkas:

— Tu žydėlis partinis. Ko tu ten emigruosi? Argi tau čia negerai?

— Na, aš gal ir galėčiau pasilikti. Bet mano žmonelė jokių būdu nesutiktų pasilikti.

— Ką čia žmonelė! Pasimeilink, ir perkalsi.

— Na, su žmona gal ir susitarčiau, bet su uošve jokių būdu.

— Ką čia uošvė! Vis moteris. Pamėgink ir ją perkalbėti!

— Nežinau, kaip su ja būtų. Bet jau uošvio perkalbėti tai tik-

rai neapsiimu.

— Tai tegul jie važiuoja, o tu čia pasilik.

— Kad be manęs jie negali, nes aš tik vienas... žydėlis...

Dar apie PLSŽ krepšinį

Pasaulio Lietuvių Sporto Žaidynėse vyrų krepšinio varžybos turėjo būti dėmesio centre ir labai daug buvo iš jų tikėtasi, bet įvyko trupučių kitaip. Iš anksto reklamuotos žvaigždės dėl įvairių priežasčių žaidynėse nepasirodė ir tik viena Chicago Neris sulipdė reprezentacinę vietą. Lituanica turėjo visada patikimą Barių ir buvusį Indianos žaidėją Valavičių, bet neturėjo aukštojo Mažeikos, kuris kamuolius nuo lentų graibstytų. Australiečių apvykę Palubinskas, iki Amerikos atvykęs, bet į Torontą nenuvažiavęs. New Yorkui irgi panašiai atsitiko. 6'9" Providence College žvaigždė R. Misiūčius prieš pat žaidynes išvyko Italijon geresnės laimės ieškoti ir LAK komanda liko be

LAIŠKAS REDAKCIJAI

Atsiprašau "Darbininką"

Pereitą šeštadienį, kalbėdamas per "Lietuvos Atsiminimų" radijo valandą, per nesusipratimą užpuoliau "Darbininką" dėl kongresmano Mario Cuomo "padarytos klaidos".

Faktiniai taip ir buvo, kaip rašė "Darbininkas" liepos 21, Nr. 28, straipsny "Pavergtų Tautų Savaitė". Peter Wytenus priminė senatoriui kodėl buvo nepaminėtas Viktoras Petkus?

Aš atsiprašau "Darbininką" už mano klaidą.

(Jurgis Juodis)

Red. pastaba; Mario Cuomo yra ne kongresmanas ir ne senatorius, bet New Yorko valstijos Secretary of State.

centro. Bostonas bandė gauti Connecticuto Universiteto Abromaitį arba bent Ketvirtį, bet ir juos lydėjo nesėkmė. Taip ir liko kelias į laimėjimą ištiestas Neriai. Vilčių dar kėlė Toronto Aušra, ši kartą sudariusi stiprią sąstatą, bet jiems irgi nesisekė. Jaunesnysis Rautinš, nors ir labai gabus krepšininkas, neišlaikė pastovios formos ir dėl to Aušra pusiaubaigėme suklupo prieš sunkiai vargantį Bostoną 84-89. Iš tikrųjų gaila, nes Aušros ir Neries baigmės rungtynės būtų iššaukusios didesnę susidomėjimą ir, turbūt, geresnės klasės krepšinio pademonstravimą.

Nėra jokios abejonės, kad Neriai aukso medalį laimėjo Puidokas. Šis 6'11" ūgio, gerai "subudavotas" Chicago bokštas Neris komandai buvo lyg stulpas, apie kurį sukosi visas žaidimas. Jeigu Puidokas neuždengtas, tai jis su malonumu "skandino" kamuolius iš po krepšio, o jeigu du ar trys bandė jį dengti, tai tokie gynikai, kaip Šimkus, Butkus ir Vaitkus smaigstė krepšius iš visų pusių be pasigailėjimo. Be Puidoko Neris nebūtų pasiekusi finalo. Nebūtų net prieš New Yorką išlindusi, nes newyorkiečiai suvaldė visus kitus Neris šaulius, tik vieno Puidoko nesustabdė. Neris 68-58 laimėjime Puidokas sumetė 32 taškus, o jį dengęs R. Šimkus tuoj penkias baudas uždirbo ir grįžo atgal į suolą. Šiose rungtynėse, kaip ir daugelyje kitų, matėsi teisėjų sprendimų šlubavimas, bet tas turbūt yra visų pralaimėjusių paguoda. New Yorko LAK prieš Nerį išvystė gerą pasipriešinimą. Pirmas puslaikis baigėsi 30-29, vos vieno taško Neris persvara, o vėliau New Yorkas net vedė vienu tašku, bet prieš galą Puidokas padarė savo. Kažin, ar jis taip būtų karaliavęs su Misiūčium prieš akis? Šiose rungtynėse N.Y. LAK taškus pelnė: Mikalauskas 12, DePasqua 14, Klaimas 20, Torney 4, Gudaitis 4, R. Šimkus 2 ir Skeivys 2. Chicago Neris: Puidokas 32, Šimkus 11, Stankūnas 10, Butkus 7, Jesevičius 6 ir Varnas 2.

Vienos iš įdomiausių rungtynių buvo Neris ir Lituanicos susitikimas (92-77), kur sužudo Lituanicos viltys prieš Neris galybę. Šimkus ir Butkus terorizavo priešininką taikliais metimais ir žaibiškais praėjimais, o Puidokas, žinoma, viską iš po krepšio sušlavė. Panašiai buvo ir baigmės rungtynėse prieš Bostoną. Čia Chicago gynikai taip įsismagino, kad net Puidokas mažai darbo turėjo. Gi Bostonas atrodė išsismėgęs ir geriausias jų metikas po krepšiu — Boutin nei vieno taško neuždėdė. Jeigu galima tikėti taškų skaičiuotojais, tai baigmės rungtynėse Bostono LPDSK komandoje taškus pelnė: Ambrose 21, Minkvitz 28, Baškauskas 18, Baika 13 ir Minishak 5. Chicago Neris: R. Butkus 17, Šimkus 29, Stankūnas 13, Vaitkus 12, Puidokas 26, Varnas 4, Naujokas 3, Jesevičius 2 ir Dagys 1. Galutinė pasekmė: 107-85.

Australiečių bėdos nesiribojo vien tik Palubinsko nebuvimu. Gražiai susižaidęs ir veržlus vienetą, Australijos lietuvių rinktinė nukentėjo ir nuo skirtingų krepšinio taisyklių. Pas juos mat

žaidžiama pagal internacionalines arba olimpines taisykles, o čia reikėjo taikytis prie vietinių sąlygų. Aplanai, australai padarė gerą įspūdį visose aikštėse ir publikos buvo mėgiami. Jų dalyvavimas įnešė tam tikrą tarptautinį skonį į daug kartų matytų Amerikos ir Kanados lietuvių komandų varžybas.

Trumpai pažvelgus į vyrų krepšinio dalyvius, peršasi įspūdis, kad ateitis gali būti šiek tiek liūdno. Tokie vienetai, kaip Chicago, Detroitas ir ypač Bostonas nieko naujo neparodė. Tie patys veidai, kuriuos matėm prieš 4-5 metus ir tie patys žaidėjai, iš kurių vienam — kitam jau senai laikas batukus pakabinti. Dedant viltis į priaugančius jaunius, irgi mažai praiskytų. Jaunųjų A varžybose tikrai New Yorkas pasirodė, kaip žadantis vienetą, ypač, kad jau dabar jų jauniai papildė vyrų komandos eiles. Tačiau gaila, kad vėliau universitetai pavilioja geresnius žaidėjus ir griežtos taisyklės nebeleidžia dalyvauti lietuvių turnyruose.

Jaunių varžybose laimėjimus daugiausia nulėmė centrinių žaidėjų ūgis. Jeigu Neris vyrų medalį iškovojo su Puidoku, tai New Yorko jaunių A komanda laimėjo su Šimkum. Net ir jaunesnio amžiaus B grupėje tas pat. Ten Neris Liškūnas ištemė savo komandą prieš Hamiltono Kovą 51-46, prieš New Yorko LAK 30-28 ir finale prieš Žaibą 50-48. Jaunių A grupę newyorkiečiai nepersistengė prieš Toronto Vytį 49-40 ir prieš Hamiltono Kovą 30-25, bet baigmėje visiškai sunaikino Lituanicą 67-29 (36-14). Ir gynime, ir puolime svarbiausias LAK žaidėjas buvo 6'8" ūgio Ričardas Šimkus.

Jis valdė lentas, po krepšiu uždengė priešininkų pasikėsinimus ir buvo nesulaikomas metuose. Atkreipus visą dėmesį į Šimkų, puikus gynikai — Naronis ir Gudaitis rinko krepšius iš visų pozicijų. New Yorkui baigmės rungtynėse taškus pelnė: Šimkus 15, Schaefer 10, Gudaitis 17, Naronis 16, Gvidys 4, Birutis 3 ir Matulaitis 2. Lituanicos taškai: Lietuvninkas 10, Juška 5, Kleiza 5, Bludžius 3 ir Šiliūnas, Skrebys bei Šepikas po 2. New Yorko jaunių gabumai buvo išryškinti australiečių viešnagės metu, kai jiems teko žaisti prieš australų jaunių ir vyrų rinkines. Net ir be pastovaus Gudaičio New Yorko jauniai sumušė abi australų komandas ta pačia 53-49 pasekme. Per dvi rungtynes Šimkus sumetė 48 taškus ir buvo tikras teroras gynimo pozicijoje. Pas australiečius labai gerai atrodė A. Milvydas ir D. Šutas.

Jaunių C grupę PLS Žaidynėse dalyvavo tik 6 komandos ir newyorkiečiams užteko dviejų rungtynių laimėti aukso medalį. Prieš Clevelando Žaibą jie praėjo su 39-18 pasekme, o Toronto Vytį sutvarkė 33-23. Baigmės rungtynėse LAK taškai: Didžbalis 15, Milukas 10, Rič. Kezys 4, Rimas Kezys 2 ir T. Birutis 2. Toronto Vytis: Sapliss 8, Balysys 7, ir Nemikas, Šukauskas bei Marcinkevičius po 2.

Bendras krepšinio varžybų įspūdis geras. Dalyvavo labai daug komandų (45) ir kiekviena gavo sužaisti bent po 2 rungtynes. Pažymėtina, kad net pralai-

mėtojų paguodos ratai buvo tvarkingai praversti ir bronzos medaliai buvo teisėtai užtarnauti. Vyrų klasėje III vietą gavo Lituanica prieš Aušrą, moterų — Aušra prieš Londono Taurą 48-36, Jaunių A — Neris prieš Australiją 64-56, jaunių B — Vytis prieš Hamiltono Kovą ir jaunių C — Žaibas prieš Chicago Zarą. Neplanuotos jaunių D grupės varžybos irgi praėjo tvarkingai, kur baigmėje Detroito Kovas išplėšė pergalę prieš N.Y. LA Klubu pipirų komandą.

Alg. Š.

Pasaulis su dideliu susidomėjimu seka dabar vykstančią Baguio mieste, Filipinuose, dvikovą dėl pasaulio karūnos tarp A. Karpovo ir V. Korčnojaus. Pirmosios trys partijos baigėsi lygiomis, o lygiosios čia neįskaitomos; reikia laimėti šešias partijas, kad taptų naujuoju pasaulio čempionu. Ši dvikova transliuojama TV Europai ir kitiem, tik ne JAV.

Vilniuje vyksta stambus tarptautinis turnyras, kuriame dalyvauja JAV dm S. Reshevsky ir vienintelė moteris — pasaulio meistrės varžovė M. Čiburdanidzė. Iš lietuvių tik du atstovai: tm Vladas Mikėnas ir G. Piešina.

Amsterdame vyksta kitas stambus tarptautinis turnyras. Jame dalyvauja JAV dm W. Browne, bet pradėjo nesėkmingai, suklupęs prieš jugoslavą J. Nikoličių. Čekas, dm Hort pralaimėjo vengriui Ribly. Sovietų dm Romanišinas atidavė puslaikį olandui Langevegui. Antroje grupėje pasaulio jaunių meistris A. Jusupovas pralaimėjo olandui R. Hartogui.

Bostono šachmatininkai raginami tuoj registruotis į rugpjūčio 3 prasidedantį šachmatų turnyrą So. Bostono LPD klube. Pradmės mokestis \$5, jauniam — \$3. Laimėtojam I-III v. ir jaunių (berniukų, mergaičių) bei seniorių grupių nugalėtojams paskirtos dovanos. Registruotis pas K. Merkį tel. 268-0853.

BOOKS IN ENGLISH

For Those Still at Sea, by S. Kudirka \$8.00
Lithuanian Cookery, by I. Sinkevičiūtė \$7.00
The USSR-Germany against Lithuania, by B. Kaslas \$15.00.
The Baltic Nations, by B. Kaslas \$12.00
Fighters for Freedom, by J. Daumantas \$10.00
Lithuania 700 Years, by A. Gerutis \$12.00
Lithuanians in America, by A. Kučas \$6.00
Lithuanian Short Story 50 Years, by S. Zobarskas \$12.50
Selected Lithuanian Poetry, by J. Zdanys \$12.00
Lithuania: the Outpost of Freedom, by C. Jurgėla \$15.00
Vytautas the Great Duke of Lithuania, by J. Končius \$2.00
Persiuntimas-postage \$1.00.
Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
TELEF. 296-4130

ATOSTOGOS BALTIJOS KRAŠTUOSE 1978

PRISIDĖKITE PRIE EKSKURSIJŲ, KURIOS BUS PILNOS PRISIMINIMŲ!

IŠVYKIMO DATOS

liepos 28 iki rugp. 11	\$1074.00
rugp. 18 iki rugs. 1	\$1074.00
rugs. 15 iki rugs. 23	\$849.00
rugs. 22 iki rugs. 30	\$849.00
rugs. 28 iki spalio 7	\$849.00
spalio 12 iki spalio 21	\$849.00
gruodžio 22 iki sausio 5	\$1049.00

NAKTYS KIEKVIENAME MIESTE

Vilniuj 5, Druskininkuose 3, Maskvoj 3, Leningrade 2	taip, kaip viršuj
Vilniuj 5, Maskvoj 2	taip, kaip viršuj
Vilniuj 5, Maskvoj 2, Kopenhagoj 1	taip, kaip viršuj
Vilniuj-5, Varšuvoj 3, Leningrade 3, Maskvoj 2	

Kelionėn įskaitoma pilnos dienos ekskursija į Kauną ir pusės dienos išvyka į Trakus

Kreiptis: JONAS ADOMĖNAS
kelionių vadovas

TRANS INTERNATIONAL TOURS LTD.
535 FIFTH AVENUE
New York, N.Y. 10017
212 697-7257

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudos planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mirtiečių.

Norį įsirašyti kreipkitės į SUSIV. CENTRA, P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes Barre, Pa. 18703; o Didžiojo New Yorko rajono lietuviai kreipkitės į organizatorių Susiv. direktorių BRONIŲ BOBELĮ, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. MI 7-6637.

REMARKABLE DISCOVERY

Best in USA and Europe, "JIB HAARPFLEGE-LOTION" — patented in Switzerland. Registered: USA, Canada and Europe. It cures: DANDRUFF, FALLING HAIR, ITCHING SCALP, SPLITTING ENDS, STRENGTHENING HAIR ROOT GROWTH, and restoring NATURAL HAIR COLOR. Using JIB you will never be BALD or grey 100% Listed in Pharmacy Red-Blue-Book. JIB Medicine Liq. 8 oz. a 16 week supply \$6.00. Money Order P.P.

J.I.B. LABORATORY — 1437 So. 49th Avenue, Cicero, Ill. 60650. Fill: 2498 Dougall Rd., Windsor 12, Ont. Canada; Fill: 7 Stuttgart, 50, Duisburgerstr. 7-10 W. Germany; CHICAGO: at Apotheke J & J, 2557 W. 69th St.; 50th Ave. & 14th St. Cicero and 1640 W. 47th St. Chicago; 2923 N. Milwaukee Ave.; 1147 N. Ashland Ave.

Models

For Television, Fashion, Commercials, Shows, Advertising Beginners and Professionals

Apply This Week 1-5 P.M. (Suite 404)
225 West 57th St., N.Y.C.
212-586-3556

TĖV. RAFAELIO ŠAKALIO, OFM, KUNIGYSTĖS 25 METŲ SUKAKTIS

Liepos 16, sekmadienį, Šv. Antano vienuolyne Kennebunkporte, Maine, iškilmingai paminėta Tėv. Rafaelio Šakalio, OFM, kunigystės 25 metų sukaktis. Buvo pramatytos pamaldos Liurdo grotoje, kad būtų patogiau žmonėms, kurie suvažiuoja į pikniką, bet dangus buvo debesuotas, atrodė, kad gali lyti. Tai iškilmingos mišios buvo aukojamos vienuolyno koplyčioje, kuri buvo pilna žmonių.

Drauge su sukaktuvininku mišias koncelebravo šie pranciškoniai: provincijolas Tėv. Jurgis Gailiusis, Tėv. Juozapas-Kęstutis Butkus — gvardijonas, Tėv. Leonardas Andriekus, Tėv. Placidus Barius ir pasauliečiai kunigai — Brocktono Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas kun. Petras Šakalys, Montrealio Šv. Kazimiero lietuvių parapijos klebonas kun. Feliksas Jucevičius.

Gražų ir turiningą pamokslą pasakė Tėv. Placidus Barius, specialiai šiomis iškilmėmis nurodęs iš Brooklyno. Jis kalbėjo apie pašaukimus.

Mišių metu išpūdingai giedojo Šv. Kazimiero lietuvių parapijos choras, vadovaujamas kompozitoriaus Juliaus Gaidelio.

Po iškilmingų pamaldų visi turėjo progos pasveikinti sukaktuvininką ir pasikalbėti. Tą dieną buvo tradicinis piknikas. Daug svečių buvo suvažiavę iš plačiosios Naujosios Anglijos.

-o-

Tėv. Rafaelis Šakalys, OFM, yra aukštaitis. Gimė Kovarske, Ukmergės apskrityje. Gimnaziją lankė Ukmergėje, bet paskui karo audros išbėgė iš tėvynės. Gimnaziją baigė Spackenberge, Vokietijoje. 1947 atvyko į Kanadą ir už pusės metų įstojo į lietuvių pranciškonų vienuolyną.

Naujokyną atliko Sherbrooke, Que., filosofiją baigė Quebece, o teologiją Montrealio pranciškonų seminarijoje. Kunigu įšventintas 1953 birželio 21 Montrealyje.

Dar jis turėjo galimybės toliau mokytis. Studijavo anglų kalbą ir literatūrą, JAV istoriją ir

pedagogiką St. Bonaventūros universitete Olean, N.Y.

Kai Kennebunkporte veikė Šv. Antano berniukų gimnazija, metus laiko vadovavo bendrabučiu, dėstė lietuvių kalbą, istoriją ir muziką.

Ilgiausiai jis dirbo Toronte. Ten net 16 metų buvo Prisikėlimo parapijos vikaru. Porą metų ėjo pašaukimų direktoriaus ir tretininkų vizitatoriaus pareigas. Kurį laiką buvo ir Brooklyno pranciškonų vienuolyne. Dabar yra Kennebunkporto vienuolyno vikaras, ekonomas ir svečių namų administratorius. Dažnai su patarnavimais išvyksta į kaimynines lietuvių ir amerikiečių parapijas.

Sveikiname sukaktuvininką ir linkime sėkmingai dirbti Dievo garbei ir lietuvių tautos labui!

Tėv. Rafaelis Šakalys, OFM

TARPTAUTINĖ MOTERŲ KONFERENCIJA PRIĖMĖ LIETUVIŲ REZOLIUCIJĄ

Ištraukos iš rezoliucijos

KADANGI žmogaus teisių varžymą ir niekinimą griežtai smerkia Vakarų pasaulio demokratinės santvarkos; ir

KADANGI tiksliai žmonių šiandien kenčia priepaaidą ir yra brutaliai persekiojami įvairiose pasaulio kraštuose, o ypatingai laisvojo pasaulio dėmesį atkreipę drąsiai kovotojai disidentai komunistų valdo-

HARTFORD, CONN.

Paminėtas žiaurusis birželis

Besitariant liūdnojo birželio sukakčiai, LB atstovai: apylinkės pirm. Steponas Zabulis, Genutė Stankaitė, Virginija Valančiūnienė, dr. Jonas Zdanys, Leonas ir Paulius Bernotai, lankėsi pas miesto burmistrą G. Athanson. Džiugu! Tai mūsų šaukusis ir veiklusis jaunimas, kovojas už Lietuvos laisvę, kartu su Lietuvių Bendruomene.

Vėliau, birželio 11, Hartfordo apylinkė prisiminė ir paminėjo į Sibirą išvežtuosius bei kankinius.

Prie mišias skautai įnešė lietuviško meno kryžių darželyje, tautinę juostą ir gėles. Mišias aukojė klebonas kun. Juozas Matutis ir pasakė pamokslą, skirtą šiai sukakčiai. Giedojė mišrus choras, vadov. muz. Jurgio Petkaitio ir solistai Irena Petkaitienė bei dr. Izidorius Alis.

Prie altoriaus buvo paruošta religinė parodėlė, vaizduojanti Lietuvos Bažnyčios persekiojimą, vyskupų, kunigų bei pasauliečių išvežimą, kankinimą ir nužudymą. Mišiose dalyvavo skautai, ramovėnai ir gausi visuomenė.

Po pamaldų Šv. Trejybės parapijos salėje minėjimą pradėjo apylinkės pirm. S. Zabulis. Prof. kun. Stasys Yla sukalbėjo invokaciją. Susikaupimu prisiminti išvežtieji ir kankiniai. Alfonsas Dzikas perskaitė miesto burmistro G. Athanson proklamaciją. Atvykęs į minėjimą, burmistras savo kalboje atvirai ir drąsiai pastebėjo JAV neigiamąsias puses, priminė mūsų pareigas Lietuvos praeičiai ir ateičiai.

Pagrindinis minėjimo kalbėtojas buvo kun. prof. Stasys Yla iš Putnam, Conn. Ne trumpo kalboje, pailiustruotoj pavyzdžiais, dėstė praeities ir dabarties lietuviškas problemas. Klausytojai paskaitą nuoširdžiai sekė ir pabaigoj sustoję dėkingai prelegentui paplojo.

-o-

Pasaulio Lietuvių Dienom remti Hartfordo Lietuvių Bendruomenės apylinkės iniciatyva aukų surinkta 1,133 dol.

M.P.

valstybinės santvarkos elgiassi su žmogum kaip su vergu ir pavergtasis negali protestuoti nei apsiginti. Vakarų pasaulį vis dažniau pasiekia žinios apie sovietinių teismų procedūrą, apie nekaltų žmonių deportacijas į Sibiro koncentracijos stovyklas. Tačiau, nepaisant žiaurios bausmės, ne tik pačioj Rusijoje, bet ir jos pavergtuose kraštuose atsiranda vis daugiau disidentų. Paminėtini keli iš daugelio: Sacharov, Kovaliov, Orlov, B. Gajauskas, V. Petkus, N. Sadūnaitė, O. Lukauskaitė-Poškienė. Ar ne mūsų pareiga už juos pasiskusti, kalbėti? Ar ne mūsų pareiga pristatyti pasaulio opinijai žmogaus žiaurumą žmogui? Ar ne mūsų pareiga mobilizuoti viešą opinią prieš besiplečiantį terorą, sukuriant, kurie dedasi lygybės skelbėjais, liaudies rojus statytojais? Argi mes, moterys, neturėtume kelti organizuoto balso, apeliuojančio į pasaulio sąžinės, kad pagelbėtume pavergtiesiems, nužmogintiems įvairiose pasaulio kraštuose? Argi mes negalėtume efektyviai panaudoti savo jėgos ir įtakos?

General Federation of Women's Clubs organizacijai, turinčiai pasaulinį prestižą ir įtaką, labiausiai tinka pradėti šią humanišką misiją. Todėl Lietuvių Moterų Klubų Federacijos vardu siūlau šios konvencijos atstovėms priimti mano pristatomą rezoliuciją ir prašau ją rekomenduoti naujai išrinktai General Federation of Women's Clubs administracijai."

LMKF Informacija

Lietuviškos knygos ir plokštelės gaunamos Darbininko administracijoje.

AIDAI — vienas geriausių kultūros žurnalų išeivijoje. Ar juos prenumeruoti? Metinė prenumerata 15 dol. Adresas: 361 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Stepono ir Valentinos Minkų vadovaujama radijo programa yra seniausia Naujojoje Anglijoje ir veikia jau 45 metus. Metinė gegužinė — piknikas šiemet įvyks rugpjūčio 13, sekmadienį, gražiamame lietuviškame Romuvos Parke, 71 Claremount Ave., Brockton, Montelloje. Programoj dalyvaus Bostono Lietuvių Etnografinis Ansamblys, vad. Gitos Kupčinskienės, ir Bostono Lietuvių Tautinių šokių Sambūris, vad. Onos, Gedimino ir Lilijos Ivaškų. Bus renkama iškilioji Naujosios Anglijos lietuvaite. Šokių varžybos vyks grojant Mickey Haberek Trio. Laimėtojam dovanos skiria Larry di Cara, Bostono miesto tarybos pirm., ir kandidatas į Mass. valstijos išdininko vietą. Bus įvairios loterijos ir įžangos dovanos. Visi galės pasistiprinti lietuviškais gegužinės valgiais ir gėrimais. Iškiliajai lietuvaitei ir šokių varžybom vertinti sudarytas komitetas: Ona Ivaškienė, Laima Kontautienė, Mykolas Drunga, Povilas Jančiauskas, Juozas Rentelis. Laimėjimams skiriamos dovanos: 30 dol. pinigais, gintarinis žiedas, kelionė lėktuvu į New Yorką ir atgal, o taip pat ir kitos dovanos. Autobusas nuo So. Bostono Lietuvių Piliečių Klubu išvyks 1:30 val. popiet. Autobuso kelionė kainuos 3.50 dol. Įėjimas į pikniką suaugusiems 2 dol., vaikams 75 c. Visi kviečiami.

LAISVĖS VARPAS

Sekmadienis 11:30-12:00 val. 1430 banga iš WWEL 12:10—1:00 val. 1460 banga iš WBET Vėdėjas Petras Višeinis 173 Arthur St., Brockton, MA 02402 Telef. (617) 586-7209 BOSTON, MASS. — WNSR 1360 bangos sekm. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Parduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

IS BOSTONO IR NEW YORKO

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

VIENOS SAVAITĖS: rugsėjo 17 — \$845 rugsėjo 22 — \$845

DVIEJŲ SAVAIČIŲ rugsėjo 6 — \$1245 rugsėjo 3 — \$1195 gruodžio 22 — \$1045

Visos grupės aplankys Kauną ir Trakus. Prie šių visų grupių galima jungtis IS VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ su papildomu mokesčiu New Yorke.

GRUPĖSE VIETŲ SKAIČIUS RIBOTAS — PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU

Smulkesnių žinių ir registracijos reikalų kreipkitės į:

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.
393 West Broadway, P.O. Box 116, South Boston, Mass. 02127
Telefonas: 617 268-8764

Istaigai vadovauja: Aldona Adomonienė ir Albina Rudžiūnienė
Prices are based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval
Norintiems atsikviesti gimines iš Lietuvos sutvarkom iškviatimo dokumentus

LITO BENDROVĖ PARDUODA

1978 M. KELIONES Į LIETUVĄ

Didelis pasirinkimas iš įvairių kompanijų ir ekskursijų. Priklausant nuo maršruto, bus aplankoma:

Roma
Miunchenas
Baden-Baden
Bernas
Leningradas
Ryga
Bruselis

Paryžius
Lucerna
Ciurichas
Ženeva
Maskva
Helsinkis
Kopenhaga

Visos 2 savaitės vasaros ekskursijos įjungia VILNIŲ penkioms dienoms. Dėl informacijos kreipkitės:

LITAS INVESTING CO., INC.
86-01 114 ST.
RICHMOND HILL, N.Y. 11418
(212) 441-6799

Delegacija pas Hartfordo miesto burmistrą. Sėdi miesto burmistras G. Athanson, iš k. dr. Jonas Zdanys, Genutė Stankaitė, Virginija Valančiūnienė, Leonas ir Paulius Bernotai, apylinkės pirm. Steponas Zabulis. Nuotr. D.J. Zdanio

A.A. KAROLINAI DAUMANTIENEI

Lietuvoje mirus, reiškiamo nuoširdžią užuojautą jos dukrom: Stasei Jočiuvienei, gyvenančiai Vilniuje, ir Lionel Baltrušaitienei, gyvenančiai Chicagoje.

Kun. A. Račkauskas
F. ir A. Ignaičiai
Eugenija Karpus
Jonas Pašukonis
Paulius Jurskus

Mielam ilgamečiui prieteliui

A.A. KAZIUI BARAUSKUI

iškeliavus amžinybėn, liūdime ir nuoširdžią užuojautą reiškiamo žmonai Onutei, dukroms Aušrai ir Birutei ir visiems artimiesiems.

Justinas ir Jadvyga Gečiauskai
Teresė ir Algimantas Gečiai

Philadelphia, Pa.

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė (212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Dideli karščiai praeitą savaitę vargino New Yorko miestą. Šeštadienį ir sekmadienį temperatūra siekė arti 100 F. Visame mieste buvo apmirus bet koks judėjimas.

Prezidentas Carteris liepos 20 spaudos konferencijoje, kuri buvo transliuojama per televiziją, pastebėjo, kad šalia Ščaranskio bei Ginsburgo yra nuteistas ir lietuvis Viktoras Petkus.

Visų skaučių — prityrusių skaučių ir vyr. skaučių, kurios vyksta į VI tautinę stovyklą, sueiga bus rugpiūčio 2, trečiądienį, 7 v.v. Kultūros Židiny. Visos dalyvauja su pilna uniforma.

Maironio lituanistinėje mokykloje mokslo metai prasidės rugsėjo 9, šeštadienį, įprastinėje vietoje, Holy Child Jesus parapijėje mokykloje Richmond Hill, N.Y.

Rašytojas Vytautas Sirijos Gira iš Vilniaus yra atvykęs pas savo jaunystės dienų draugą dr. Vytautą Slavinską, kuris gyvena Monticello, N.Y. Amerikoje išbus apie pusantro mėnesio.

Edward I. Koch, New Yorko miesto burmistras, išleido proklamaciją, kuria savaitę, prasidedančią liepos 16, skelbia pavergtųjų tautų savaitę ir kviečia New Yorko miesto gyventojus tai atitinkamai švęsti, talkinant pavergtųjų tautų laisvės siekime. Proklamacijos tekstas buvo įteiktas liepos 17 miesto rotušėje besilankančiai pavergtųjų tautų atstovų delegacijai.

Julius Miciūdas, ALOST tarybos vicepirmininkas ir Lietuvių Centro pirmininkas iš Buenos Aires, kaip Argentinos lietuvių atstovas dalyvavo Pasaulio Lietuvių bendruomenės Seime Toronte. Grįždamas užsuko ir į New Yorką. Čia turėjo progos pasidalyti savo įspūdžiais su Darbininko redakcija.

Daiva Jūrytė ir Jonas Astrauskas susituokė birželio 17 Viešpaties Atsimainymo bažnyčioje Maspeth. Jaunosios tėvai yra Živilė ir Zenonas Juriai, gyveną Richmond Hill, jaunojo tėvai — Antanas ir Salomėja Astrauskai, gyveną Chicagoje, Ill.

ATOSTOGOS PRANČISKONŲ VASARVIETĖJE

Pranciškonai visus lietuvius kviečia atostogauti jų vasarvietėje Kennebunkporte, Maine. Šis pajūris garsus amerikiečiuose savo kurortiniais patogumais. Pranciškonų vasarvietė arti Atlanto. Pastatai kasmet gerinami, aplinka lietuviška, buto ir maisto kainos žemesnės kaip kitur.

Sezonas prasideda liepos 1 ir baigiasi rugsėjo 4. Oras tuo laiku šiltas ir gražus. Čia patogų atostogauti per visą sezoną, o ne tik paskutines dvi liepos ir pirmąsias dvi rugpiūčio savaites. Tada gali pritrūkti kambarių. Pranciškonai nori per visą sezoną turėti svečių — panašiai, kaip būna amerikiečių vasarvietėse.

Visais informacijų reikalais reikia kreiptis šiuo adresu: Franciscan Guest House, Kennebunkport, Maine 04046. Tel. 207 967-2011.

Per televizijos 13 kanalą liepos 19 buvo rodomas dokumentinis filmas apie Ščaranskį. Filmą užtruko visą valandą. Maždaug ties filmo viduriu buvo paminėta, kad Maskvoje be žydų dar demonstravo vokiečių grupė. Jų vadas buvo Vitas Grigas. Šią pavardę paminėjo net du kartu, parodė du kartus ir jo nuotrauką. Pirmoji nuotrauka vaizdavo Grigą Maskvoje, o antroji jau išleistą į Vakarų Vokietiją. Iš pavardės ir vardo galima pasakyti, kad tai aiškus lietuvis. Būtų įdomu patirti, kaip jis pritapo prie vokiečių grupės.

Pranciškonų spaustuvė, atostogavusi nuo liepos 1, liepos 24, pirmadienį, vėl pradėjo darbą.

Vyresniųjų moksleivių ateitininkų stovykla Neringoje šiais metais bus nuo rugpiūčio 13 iki 26. Priimami stovyklauti nuo 14 iki 19 metų amžiaus. Kviečiami ateitininkai ir neateitininkai. Informacijos reikalais kreiptis į Danutę Norvilaitę: 19 Chestnut St., Brooklyn, N.Y. 11208, tel. 212 827-2629.

Apreiškimo parapijos bažnyčioje mišios sekmadieniais būna ne 8:30 v.r., kaip buvo klaidinąs paskelbta praeitame Darbininko numery, bet 8 v.r.

Tėv. Benvenutas Ramanauskas, OFM, Aidų administratorius, kuris taip pat uoliai talkina pranciškonų spaustuvei, išvyko dviejų savaitių atostogų į Kennebunkportą, Maine.

So. Mečislovas Razgaitis liepos 16 giedodavo Apreiškimo parapijos bažnyčioje, kai ten buvo naujo klebono įvesdinimas į pareigas. Jis sugiedodavo Mykolo Cibo "Vienolio maldą". Aprašant Darbininke tas iškilmes, M. Razgačio pavardė netyčia buvo praleista.

Vincas Ališauskas, Melbourne lietuvių namų pirmininkas, dalyvavęs su Melbourne chorą Pasaulio Lietuvių Dienose Toronte, grįždamas namo, užsuko ir į New Yorką. Lydimas Liongino Drangausko ir p. Uknevičienės, svečias aplankė Kultūros Židinį, pranciškonų vienuolyną, dail. Adomo Galdiko vardo galeriją, pranciškonų spaustuvę, Darbininko įstaigas ir spaudai stiprinti paliko 10 dol. auką. Dėkojame.

Vitas Gerulaitis, žymioji teniso žvaigždė, liepos 16 laimėjo didelį West Side Tennis Club turnyrą. Baigmėje jis nugalėjo Ilie Nastase 6-2, 6-0, drauge laimėjo ir 100,000 dol. premiją. Pralaimėjęs gavo 40,000 dol. New York Times laimėjimą aprašė sporto sekcijos pirmam puslapyje ir įsidėjo dvi V. Gerulaitio nuotraukas.

Dr. Martin Abend, televizijos komentatorius, liepos 16, sekmadienio vakarą, 5 TV kanale išspūdingai kalbėjo apie Lietuvą, išskeldamas jos vargus ir jos laisvės troškimą.

Dail. Aleksandra Merker-Vitkauskaitė dalyvauja grupinėje Modern Artists Guild parodoje, kuri vyksta nuo liepos 23 iki rugpiūčio 20 Hopper House galerijoje, Nyack, N.Y.

PLD KOMITETO JAV IŽDININKO RŪPESČIAI

Nors jau prabėgo kelios savaitės nuo Pasaulio Lietuvių Dienų Toronte ir daugiau nei mėnuo nuo šiam įvykiui skelbtosios finansinės rinkiaivos JAV baigimo datos, PLD Komiteto JAV iždininkas V. Padvarietis nusiskundžia, kad jis negali pradėti ruošti apyskaitos, nes dar vis ateina vienas kitas pavėluotas čekis ar aukų lapas.

Kadangi aukų lapai yra numeruoti ir įrašyti į apyskaitos knygas, iždininkas V. Padvarietis prašo aukų rinkėjus visus aukų lapus, kad ir tuščius, jam grąžinti.

Po suvestinės apyskaitos, kitas iždininko darbas bus išsiuntinėti aukotojam (aukojusiems nemaziau kaip 25 dol.) pakvitavimus mokesčių reikalui ir PLD informacinę knygutę.

Ekskursija į Kennebunkport, Maine

Tradicinė rudens ekskursija autobusu pas T. Pranciškonus įvyks rugsėjo 2-3-4.

Autobusas išeina nuo Kultūros Židinio, 341 Highland Blvd., Brooklyne, rugsėjo 2 d., 9 val. ryto ir pakeliui sustos prie Šalinskienės šermeninės 84-02 Jamaica Ave., Woodhavene. Grįžtama rugsėjo 4 vakare.

Kelionė, nakvynė ir 5 kartus valgis — asmeniui 65 dol. Kelionės reikalais skambinti T. Petriui (212) 827-1351, Marytei Šalinskienei 296-2244. Gautas patogus autobusas. Anksčiau užsiregistravę gali pasirinkti vietas.

Prašome tuoj pat registruotis, nes nesudarius reikiamo skaičiaus ekskursija neįvyks.

Parduodamas namas Woodhavene šiaurėje, arti Forest Parko, 7 kambariai, moderniška vonia, apkalta aluminiumu, daug įvairių pagerinimų. Kaina 41,500 dol. Parduoda savininkas. Tel. 847-1267.

Parduodamas namas Woodhavene, vienos šeimos, apdengtas aluminiumu, namas atskiras, 3 miegamieji ir salionas, pusantros vonios, veranda, garažas, šildomas gazu. Kaina 38,000 dol. Skambinti savininkui 516 423-1738.

VYRESNIJŲ MOKSLEIVIŲ ATEITININKŲ VASAROS STOVYKLA BUS NERINGOJE

nuo rugpiūčio 13 iki 26.
Priimami nuo 14 iki 19 metų
Kviečiami ateitininkai ir neateitininkai
Stovyklos reikalais kreiptis į
Danutę Norvilaitę,
19 Chestnut Street
Brooklyn, N.Y. 11208
tel. 212 827-2629

Už a.a. Lenoros Mačiulaitytės-Rinkin, mirusios birželio 16 Lantana, Fla., vėlę mišios bus aukojamos lietuvių pranciškonų koplyčioj rugpiūčio 2. Užprašė Kazys Bačiauskas.

Juozas Raul Stalioraitis, svečias iš Argentinos, ALOST tarybos ir Lietuvių Susivienijimo pirmininkas, dalyvavęs kaip atstovas Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seime Toronte, grįždamas namo užsuko ir į New Yorką. Lydimas M. Povilaitytės, svečias aplankė Kultūros Židinį, dail. Adomo Galdiko vardo galeriją, Darbininko įstaigas. Prieš atvykdamas į New Yorką dar aplankė ir kun. Simoną Morkūną, Sioux City, Iowa, Sv. Kazimiero lietuvių parapijos kleboną, kuris yra jo giminaitis.

Ona Zabarauskienė, apie 85 metų amžiaus, mirė liepos 24. Gyveno Jamaica Estates, N.Y. Paliko dukrą Oną Giuntą ir ženą Juozą Giuntą. Palaidota iš Apreiškimo parapijos bažnyčios liepos 27 Kalvarijos kapinėse.

Česlava Sodaitienė, gyvenusi Woodside, N.Y., buvo išvykusi į Pasaulio Lietuvių Dienas Toronte. Iš ten aplankė savo bičiulius ir gimines Chicagoje. Iš Chicago išvyko nuolatiniam apsigyvenimui į Daytona Beach, Fla.

PLD komitetas JAV

PASKYRĖ BENDROVĖS PREZIDENTU

Jonas Gražvydas Rūtenis, Jonas ir Veros Rūtenių sūnus, gyvena St. Louis, Missouri. Iki šiol buvo May Design and Construction Company viceprezidentas. Nuo liepos 5 paskirtas tos bendrovės prezidentu. Bendrovė labai didelė. Jos biudžetas 1978 metams — 140 milijonų dol.

Jonas G. Rūtenis yra 41 metų amžiaus, The May Department Stores Company struktūroje ėjo įvairias pareigas.

S. Sgt. Vitas Dėdinas, vykdamas iš Turkijos į naują tarnybos vietą Denver, Colorado, su žmona Debora ir naujagimiu sūnumi apsisusto pas tėvus Woodhavene. Liepos 16 Šv. Kryžiaus bažnyčioje New Yorke jų sūnus buvo pakrikštytas Leonardo vardu. Krikšto apeigas

Vytautas Radzivanas kalba Dariaus ir Girėno minėjime liepos 15 prie lakūnų paminklo Lituanica Square, Union Ave., Brooklyn

IŠKILMĖS PRIE LAISVĖS STATULOS

Pavergtųjų Tautų Savaitės minėjimas New Yorke baigtas iškilėmis prie Laisvės Statulos. Šias tradicines iškilmes rengia ukrainiečių vadovaujama organizacija "Americans to Free Captive Nations". Organizacijai vadovauja dr. Valentina Količek. Talkina eilė kitų ukrainiečių vadų.

Iškilmes prie Laisvės Statulos pradėjo pirmininkė dr. Količek — 1:30 v. popiet, kaip ir buvo planuota. Publikos iš įvairių tautų buvo apie 300. Šalia ukrainiečių vyravo kinų, Pietų Vietnamo, Lebano grupės su daugybe vėliavų ir plakatų. Europos pavergtųjų tautų atstovų matėsi mažai. Kalbėtojai išryškino krikščionių pavojaingą padėtį Lebanone, Vietname ir Kambodijoje tragediją ir komunizmo ekspansiją.

Jonas G. Rūtenis

atliko kun. A. Kardas. Krikšto tėvais buvo Vito brolis Stasys su žmona Cynthia iš Washington, D.C. Ta proga buvo suruoštos vaišės Vito tėvų rezidencijoje. Susirinko gausus būrys draugų ir svečių. Vitas apsilankė ir Darbininke, kur spaudos reikalui paaukojo 50 dol. Padėka už auką ir sėkmės linkėjimai naujoje tarnybos vietoje.

APREIŠKIMO PARAPIJOS LIETUVIŲ DIENA PIKNIKAS—GEGUŽINĖ

įvyksta

RUGPIŪČIO 6 d, 1978

PLATTDEUTSCHE PARKE

1132 HEMPSTEAD TPKE, FRANKLIN SQUARE, L.I.

PROGRAMA

- 1:00 — PARKAS ATIDAROMAS
- 2:15 — VĖLIAVŲ IŠKĖLIMAS, HIMNAI
ŠV. MIŠIOS — GIEDA PARAPIJOS CHORAS — vad. VIKTORAS RALYS
- 3:00 — BENDRAS DAINAVIMAS
SPORTINĖS VARŽYBOS
TAUTIŠKI ŽAIDIMAI — RATELIAI
- 4:30 — TAUTINIŲ ŠOKIŲ PROGRAMĄ
išpildo
N.Y. LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ANSAMBLIS — TRYPTINIS — vad. JADVYGA MATULAITIENĖ
- 5:00 — ŠOKIAI — GROJANT J. KASLAS ORKESTRUI
- 7:00 — LAIMĖJIMAI — LOTERIJOS

Auka \$3.00

Studentam \$2.00

Vaikams nemokamai

NUOŠIRDŽIAI KVIEČIAME IR LAUKIAME